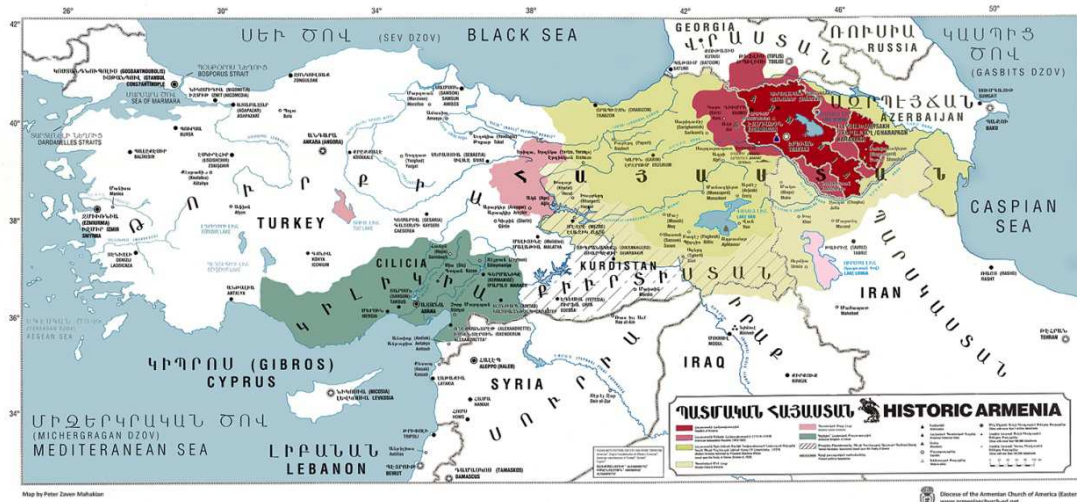

Արեւմտեան Հայաստանի Հայերուն,
Տեղապանութենէն փրկուածներու եւ բռնազաղթածներու սերունդներուն,
Տարագրեալ Հայութեան

ԱՐԵՒՄՏԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ ՈՂՋ Է՝

Միեւնի հայրենակից,

Ժաման է իմանալ որ Արեւմտեան Հայաստանի ու Կիլիկիոյ ազատագրումը այսօր ամբողջութեամբ իրատեսական է, եւ իրականացման ենթակայ: Արեւմտեան Հայաստանի ու Կիլիկիոյ միջազգային օրէնքներով ճանչցուած իրաւունքները ուժի մէջ են եւ կիրառելի՝ անկախ ցեղասպանութեան ճանաչման հարցէն:

Այս բոլորի մասին ձեզի ոչ ոք տեղեկացուցած է: Ձեր հոգեւոր եւ քաղաքական առաջնորդները ձեզ չէ՛ն պատրաստած տէր կանգնելու ձեր իրաւացի եւ անգուգական իրաւունքներուն, նոյնիսկ ձեր գիտակցութեան չէ՛ն յանձնած որ այդ իրաւունքներուն իրականացումը **կախեալ է միայն ու միայն ձեր կամքէն եւ վճռակամութենէն**: Ընդհակառակը, անոնք ոչ մէկ միջոց խնայեցին օրրանին մէջ իսկ խեղդելու անցեալ տասնամեակներուն ընթացքին տեղի ունեցած բոլոր լուրջ ձգտումները՝ մեր գրաւեալ Հայրենիքի ազատագրման ուղղութեամբ:

Ինչո՞ւ: Հարցումը ուղղէ՞ք անոնց՝ իսկ մենք պիտի ստանձնենք իրենց բաց թողած պատասխանատւութիւնը, ձեր գիտակցութեան յանձնելով այն բոլոր ճշմարտութիւնները՝ մեր ազգի իրաւունքներուն եւ գրաւեալ Հայրենիքի ու անոր միջազգային օրէնքներով ազատագրման հնարաւորութիւններուն մասին:

Ճշմարտութիւններ

1. Արեւմտեան Հայաստանը միջազգային ճանաչում ըստացած պետութիւն մըն է

Առաջին համաշխարհային պատերազմի աւարտին՝ Վերսայի խաղաղութեան վեհաժողովի արդիւնքներէն մէկն էր, որ դաշնակից տէրութիւններու գերագոյն խորհուրդը որոշեց De facto ճանչնալ Հայաստան պետութիւնը 19 Յունուար 1920-ին, անոնք շուտով նաեւ De jure ճանչցան զայն՝ Սան Ռեմոյի մէջ 11 Մայիս 1920-ին: Ըստ միջազգային օրէնքի՝ **պետութիւններու ճանաչումները վերջնական են եւ անբեկանելի**:

Իսկ Ռուսաստանը արդէն աւելի վաղ, 11 Յունուար 1918-ին՝ պետական հրամանագիրով ճանչցած էր Արեւմտեան Հայաստանի անկախութեան իրաւունքը, եւ այդ հրամանագիրը ամրապնդուած է

Ռուսաստանի առաջին հանրապետության սահմանադրության մեջ, որն ալ ուժի մեջ է մինչև օրս, որովհետև ներկայ Ռուսաստանի Դաշնությունը ինքզինք յայտարարեց ըլլալ առաջին հանրապետության շարունակող պետությունը:

2. Սեւրի խաղաղության դաշնագիրը տակաւին ՌԻՇԻ ՄԷՋ Է

Սան Ռեմոյի մէջ 11 Մայիս 1920-ին, դաշնակից տերութիւններու գերագոյն խորհուրդը եւ **Հայաստան պետութեան** ներկայացուցիչները ստորագրեցին Սեւրի խաղաղութեան դաշնագիրը, իսկ Թրքական կողմը զայն ստորագրեց 10 Օգոստոս 1920-ին: Տարագիր Հայութեան քաղաքական ղեկավարները ողջ մէկ դար Հայոց պատմութեան ամենամեծ **ՍՈՒՏ**-ը տարածեցին, եւ բազմիցս ուզեցին հաստատել ըսելով, որ Սեւրի խաղաղութեան դաշնագիրը փոխարինուեցաւ 1923-ի Լոզանի դաշնագիրով: Ըստ միջազգային օրէնքներու՝ **ռեւէ միջազգային պայմանագրութիւն չի կրնար բեկանուիլ կամ փոխարինուիլ ուրիշ մէկ պայմանագիրով, եթէ առաջինի ԲՈԼՈՐ ստորագրող կողմերը ստորագրած չըլլա՛ն երկրորդը:** Հայաստանի պետութիւնը կողմ չէ՛ր Լոզանի դաշնագիրին եւ չէ ստորագրած զայն: Հետեւաբար Սեւրի խաղաղութեան դաշնագիրը տակաւին **ՌԻՇԻ ՄԷՋ Է**, անոր համար ալ Արեւմտեան Հայաստանի կառավարութիւնը զայն **վաւերացուց** 24 Յունիս 2016-ին:

3. Հայաստան պետութեան սահմանները

Ըստ Սեւրի խաղաղութեան դաշնագրի յանձնարարութեան՝ այդ օրերուն աշխարհի ազդեցիկ պետութիւններու մեծամասնութեան (27 պետութիւններու՝) պաշտօնական դիմումներով, **Հայաստան Պետութեան** եւ Թիւրքիոյ միջեւ սահմաններու հաստատման հարցը վստահուեցաւ ԱՄՆ-ի 28-րորդ նախագահ **Վ. Ուիլսոնին**: Նախագահ Ուիլսոնն իր իրաւարար վճիռը կայացուց 22 Նոյեմբեր 1920-ին՝ զայն ստորագրելով եւ կնքելով ԱՄՆ-ի **գերագոյն կնիքով**, այն՝ ինչ ԱՄՆ-ի սահմանադրութեան իրաւարար վճիռը կը դարձնէ ԱՄՆ-ի օրէնք: Իսկ ըսդ ԱՄՆ-ի կոնգրեսի ներքին կանոնադրութեան՝ ԱՄՆ-ը իրաւունք ունի պատիժի ենթարկելու այն պետութիւնը, որ կը խախտէ ԱՄՆ-ի օրէնքը: Այսինքն, ԱՄՆ-ը այսօր, եթէ ցանկանայ՝ կրնայ ներկայ Թիւրքիային պատիժի

ենթարկել, ԱՄՆ-ի նախագահ Ուիլսոնի իրաւարար վճիռը չկատարելուն համար: Միւս կողմէ, եւ միշտ ըստ միջազգային օրէնքի՝ **իրաւարար վճիռները վերջնական, անսակարկելի եւ պարտադիր են թէ՛ վճիռը կայացնող պետութեան համար եւ թէ՛ իրաւարարութեան դիմում ներկայացնող պետութիւններուն համար:**

Ներկայ անկախացած Հայաստանի Հանրապետութիւնը, որ այդ օրերուն ճանչցուած էր որպէս **Ռուսա-Հայաստան**, ենթակայ չէ՛ր Օսմանեան կայսրութեան, ու ցեղասպանութեան չէ՛ր ենթարկուած ծանօթ պատճառներով, եւ ան Ուիլսոնի իրաւարար վճիռէն 7 օր յետոյ՝ 29 Նոյեմբեր 1920-ին

(*) Միացյալ Թագավորություն, Կանադա, Ավստրալիա, Նոր Զելանդիա, Հարավային Աֆրիկա, Հնդկաստան, Պակիստան, Բանգլադէշ, Ֆրանսիա, Իտալիա, Զապոնիա, Բելգիա, Հունաստան, Լեհաստան, Պորտուգալիա, Ռումինիա, Չեխիա, Սլովակիա, Սերբիա, Խորվաթիա, Սլովենիա, Բոսնիա, Հերցեգովինա, Մակեդոնիա, Մոնտենեգրո, Թուրքիա եւ Հայաստան պետութիւն:

որոշեց միանալ սովետական շարքերուն, հրաժարուելով ամբողջական **Հայաստան պետութեան** բոլոր միջազգային ճանաչումներէն եւ իրաւունքներէն: Ռուսա-Հայաստանը իր որոշումը կայացուց իր ներկայ տարածքներուն համար միայն: Հետեւաբար, այդ որոշումը ոչինչ կը փոխէ ամբողջական Հայաստան Պետութեան կարգավիճակէն՝ թէ՛ միջազգային ճանաչումներու եւ թէ՛ բոլոր այլ իրաւունքներու առումներով:

Երբ ողջ Հայութիւնը քաջատեղեակ դառնայ այս նրբութիւններուն՝ միայն այդ ժամանակ կը հասկնայ թէ Արցախի վերջնական կարգավիճակը անմիջականօրէն կ'առնչուի ողջ **Հայաստան Պետութեան** վերջնական կարգավիճակին, եւ ո՛չ թէ ներկայ Հայաստանի Հանրապետութեան: ՄԱԿ-ի մնայուն անդամ բոլոր պետութիւնները շատ լաւ կը գիտակցին այս իրողութիւնը, այդ պատճառով ալ **Արցախի հարցը շարունակ կը մնայ ժամանակաւոր կարգադրութիւններու շրջանակին մէջ**, ինչպէս նաեւ Զաւախքի հարցը: Սերի խաղաղութեան դաշնագիրը յստակօրէն կ'անդրադառնայ **Հայաստան Պետութեան** Ատրբէյջանի եւ Վրաստանի հետ յստակեցուած սահմաններու հարցին:

4. Արեւմտեան Հայաստանի տարածքը ԲՆՆԱԳՐԱԻՈՒԱԾ Է Թիրքիոյ կողմէ, իսկ ԲՆՆԱԳՐԱԻՈՒԱԾ երկիրներու ազատագրման իրաւունքը երաշխաւորուած է միջազգային օրէնքին կողմէ

ԱՄՆ-ի նախագահ Ոսիլսոնի իրաւաբար վճիռը ոչ միայն լոկ սահմանագծում մըն էր՝ այլ նաեւ Թիրքիային կը պարտաւորեցներ վճիռի **յաջորդ** օրն ալ (**23 Նոյեմբեր 1920-ին**) Հայկական տարածքները անմիջապէս յանձնել Հայերուն: Թիրքերը ոչ միայն չհնազանդեցան՝ այլ շարունակեցին իրենց զօրքերու դիրքերը հաստատել Հայկական հողերու ողջ տարածքին:

Ըստ Հաագայի (Լահայի)՝ ցամաքային պատերազմի օրէնքներու 18 Հոկտեմբեր 1907-ի 4-րդ պայմանագրութեան 3-րորդ բաժինի 42-րորդ յօդուածին՝ **Տարածք մը կը համարուի գրաւեալ, երբ ան կը տեղադրուի թշնամի բանակի իշխանութեան տակ:**

Այս միջազգային հիմքը կը հաստատէ, որ միջազգային ճանաչում ունեցող **Հայաստան Պետութեան** ողջ տարածքները՝ բացի ներկայ Հայաստանի Հանրապետութեան տարածքէն, այսօր կը գտնուին **գրաւեալ կարգավիճակի մէջ եւ ենթակայ են ազատագրման:** Արցախի տարածքներուն ազատագրումը տեղի ունեցաւ նոյն այս հիմքերուն վրայ՝ ատոր համար ալ այսօր ողջ միջազգային ընտանիքը Արցախի տարածքները կը համարէ **Հայերու կողմէ**

ազատագրուած, հակարակ պարագային՝ անոնք Արցախի հարցին պիտի անդրադառնային որպէս Ատրպէյջանական տարածքներու, բռնագրաւուած Հայերուն կողմէ: Տարբերութիւնը շատ մեծ է, եւ այդ տարբերութեան մէջ կը կայանայ ողջ ճշմարտութիւնը՝ Արցախի **Հայաստան Պետութեան** անբաժանելի մասը ըլլալուն: Նոյն հիմքերով, Արեւմտեան Հայաստանի գրաւեալ տարածքներու ազատագրման իրաւունքը երաշխաւորուած է ընդունելի է միջազգային ընտանիքին կողմէ, **եթէ Հայութիւնը տէր կանգնի այդ իրաւունքին ու որոշէ ազատագրել Արեւմտեան Հայաստանը:** Պատմական եւ ազգային գերագոյն շահերու առաջնահերթ պատասխանատուութիւնն է սա, որ ամբողջ մէկ դար տարագիր Հայութեան քաղաքական եւ ազգային ղեկավարութիւնը չցանկացաւ ստանցնել, փոխարէնը՝ անոնք ողջ Հայութիւնը զբաղցուցին միջկուսակցական կոիւններով եւ ցեղասպանութեան ճանաչման սին հանկերգով:

5. Ցեղասպանութիւնը արդէն ճանչցուած է:

24 Մայիս 1915-ին Դաշնակից Եռեակը՝ Ռուսաստանը, Մեծն Բրիտանիան եւ Ֆրանսան՝ միասնական ազդարարական յայտարարութիւնով հանդէս եկան, Թրքական կառավարութիւնը պատասխանատու գտնելով՝ Հայ ժողովուրդին դէմ զանգուածային ջարդեր կազմակերպելու եւ իրականացնելու գործով, ինչը որակեցին որպէս **պատերազմի եւ մարդկութեան դէմ ոճիր** (այսինքն **ցեղասպանութիւն**)՝ ըստ միջազգային ցեղասպանութեան ներկայ բնութագրման):

Ցեղասպանութիւնը ճանչցուեցաւ ՄԱԿ-ի եւ անոր անդամ պետութիւններուն կողմէ՝ ներառեալ **Թիրքիայի**, 12 Յունուար 1951-ին, երբ ստորագրուեցաւ **Ցեղասպանութեան ոճիրի կանխարգելման եւ պատժումի ՄԱԿ-ի միջազգային պայմանագիրը:**

Քանի՞ անգամ ցեղասպանութիւնը պէտք է ճանչցուի, եւ մինչեւ ե՞րբ ողջ Հայութիւնը պիտի զբաղցնեն այս հարցով: Օտարը մեղաւոր չէ:

**France, Grande-Bretagne et Russie. — DÉCLARATION DE LA TRIPLE-ENTENTE
TENANT POUR RESPONSABLE LE GOUVERNEMENT TURC DES MASSACRES COMMIS PAR LA TUR-
QUIE EN ARMÉNIE, EN DATE DU 24 MAI 1915.**

24 mai 1915. — Depuis un mois environ, la population kurde et turque de l'Arménie procède, de connivence et souvent avec l'aide des autorités ottomanes, à des massacres des Arméniens. De tels massacres ont eu lieu vers le mi-avril (nouveau style) à Erzeroum, Dertchoun, Eguine, Akn, Billis, Mouch, Sassoun, Zeltoun et dans toute la Cilicie; les habitants d'une centaine de villages aux environs de Van ont été tous assassinés; dans la ville même, le quartier arménien est assiégé par les Kurdes. En même temps, à Constantinople, le gouvernement ottoman sévit contre la population arménienne inoffensive. — En présence de ces nouveaux crimes de la Turquie contre l'humanité et la civilisation, les gouvernements alliés font savoir publiquement à la Sublime-Porte qu'ils tiendront personnellement responsables desdits crimes tous les membres du gouvernement ottoman ainsi que ceux de ses agents qui se trouveraient impliqués dans de pareils massacres.

Ումանք կ'ըսեն թէ ցեղասպանութեան ճանաչումը ամեն պարագայի լաւ բան է: Այո լաւ բան է, բայց ի՞նչ բանաձեւով: Լոկ բարոյական բանացելով ներկայացուած ճանաչումները ոչ մէկ քաղաքական կամ իրաւական արժեք ունին, օրինակ Եւրեքական Խորհրդարանի 1987-ի ճանաչումը որը բարոյապէս կը ճանչնայ ցեղասպանութիւնը բայց իր երկրորդ յօդուածով իսկ կը շեշտէ թէ այդ ճանաչումը Հայութեան համար ոչ մէկ քաղաքական կամ իրաւական հիմք կրնայ հանդիսանալ **Թուրքիոյ դիմաց որեւէ պահանջներ հայցելու հարցով**: Իսկ Հայութիւնը շնորհակալութեամբ կը դիմակալէ նման խայտառակութիւնները: Մեզի ինչ՞ով պետք են նման ճանաչումները, սրտի մխիթարա՞նք...: **Գրաւեալ Հայրենիքները մխիթարանքներով չ'են որ կ'ազատագրուին:**

6. Կիլիկիոյ կարգավիճակը:

Հայկական Կիլիկիան առաջինն էր՝ ուր զանգուածային ցեղասպանութիւններ սկսեցան, երբ Ադանայի մէջ տեղի ունեցան մօտ 30,000 Հայերու ջարդերը 1894-1896 թուականներուն, իսկ յետոյ 1909-ին՝ երբ ջարդուեցան 300,000 Հայեր: Այս ջարդերուն մասին ոչ ոք կը խօսի այսօր, եւ բոլորին ուշադրութիւնը սեւեռուած է միայն 24 Ապրիլ 1915-ին վրայ: Կարծեք ցեղասպանութիւնը տեղի ունեցաւ միայն մէկ օր, եւ տակաւին կը խօսուի **"Կը յիշենք եւ կը պահանջենք"**-ի մասին...! Ի՞նչ կը յիշեն..., եւ ի՞նչ կը պահանջեն: Կը յիշեն Ապրիլի 24-ը, ու կը պահանջեն (կը մուրան) ճանաչում (այն ինչ որ արդէն տեղի ունեցած է 67 տարի առաջ):

1916-ին **Պօղոս Նուպար փաշան**՝ Կիլիկիոյ ազատագրման նպատակով կ'առաջարկէ զինեալ զօրքի մը ստեղծումը: Ֆրանսայի Ժորժ Պիկտո-ն ու Անգլիոյ Մարկ Սայքս-ը կը համաձայնին Պօղոս Նուպար փաշայի արաջարկին, եւ կը խոստանան դաշնակից պետութիւններու յաղթանակէն յետոյ՝ Կիլիկիան դարձնել ինքնավար, Ֆրանսայի հովանիին ներքոյ:

1916-ի Դեկտեմբերին հիմնադրուեցաւ **Արեւելեան Գումղը** (յետոյ անուանուեցաւ **Հայկական գումղ**) որ պետք է ազատագրէր Կիլիկիան եւ ապա դառնար ապագայ **Հայաստան Պետութեան ազգային բանակի կորիզը**:

Կիլիկիան ազատագրուեցաւ 1918-ի Աշնան, եւ արքայական Հայութիւնը սկսաւ հոն վերադառնալ, ուր 1919-ին արդէն 250,000 բնակիչներ հաստատուած էին: **Մերի Դաշնագիրի ստորագրումէն 6 օր առաջ՝ 4 Օգոստոս 1920-ին**, Կիլիկիոյ ազգային խորհուրդը հռչակեց **Կիլիկիոյ անկախութիւնը**: Այդ պատճառով ալ Կիլիկիան չ'էր ներառուած ո'չ Մերի դաշնագիրին մէջ, եւ ո'չ ալ Վ. Ուիլսոնի իրաւարար վճիռին մէջ, քանի որ պարզապէս արդէն ազատագրուած էր:

Մեկնելով իր սեփական շահերէն՝ Ֆրանսան Կիլիկիոյ անկախութենէն մօտ մէկ տարի յետոյ, 20 Հոկտեմբեր 1921-ն ստորագրեց Անկարայի պայմանագիրը, ըստ որուն ան Կիլիկիան Աթաթիւրքին յանձնեց **99 տարուայ ժամկետով**, ինչը կ'աւարտուի 19 Հոկտեմբեր 2020-ին՝ այսինքն մօտ 2 տարի յետոյ...!

Այսօր տարագիր Հայութեան ո՞ր մէկ քաղաքական կառոյցը կը խօսի այս իրողութեան եւ ժամկետին մասին: Մինչ Կիլիկիոյ կաթողիկոսարանը զբաղուած է լոկ եկեղեցական կալուածային դատերով:

Արեւմտեան Հայաստանի Կառավարութիւնը 4 Օգոստոս 2017-ին **վերականգնեց Կիլիկիոյ Հայերու ազգային խորհուրդը**, որ այսօր կը զբաղի այս հարցերով:

Միւրէլի Հայրենակից,

Այս ճշմարտությունները կը յանձնենք **քու իմացականությանդ եւ գիտակցութեանդ՝** որպէսզի դուն իմանաս քեզի պատկանող **իրաւունքները**, բայց նոյն ժամանակ նաեւ որպէսզի իմանաս քու **պարտականութիւններդ** թե՛ որպէս ՀԱՅ եւ թե՛ որպէս **իրաւական միակ տէրն ու տիրականը քու իրաւունքներուդ, եւ անոնց պաշտպանութեան եւ իրականացման պատասխանատւութիւններդ:**

Ոչ մէկ այլ կողմ **իրաւական հեղինակութիւն** չունի քու իրաւունքներդ պաշտպանելու կամ պահանջելու առումով: **Ոչ ներկայ Հայաստանի Հանրապետութիւնը**, որ ինչպէս յիշեցինք՝ ան 29 Նոյեմբեր 1920-էն ի վեր ինքզինք իրաւականօրէն մեկուսացուցած է եւ զիջած է ամբողջական **Հայաստան Պետութեան** բոլոր իրաւունքներէն, **եւ ոչ ալ Հայկական աւանդական կուսակցութիւնները՝** որովհետեւ միջազգային դաշտի վրայ պետական իրաւունքները չե՛ն կրնար կուսակցական մակարդակով հետապնդուիլ, այլ միայն **պետական մակարդակով:** Այդ պատճառով ալ Արեւմտեան Հայաստանի Կառավարութիւնը հիմադրուեցաւ որպէս իրաւականօրէն **շարունակողը 1920-ին միջազգային ճանաչում ստացած Հայաստան Պետութեան** կառավարութեան: Շարունակող պետութիւններն ու կառավարութիւնները ունին միջազգային օրինական հիմք, եւ ընդունուած են միջազգային ընտանիքին կողմէ՝ որպէս գործառնութիւն իրականացող կողմ, այդ պատճառով ալ **Արեւմտեան Հայաստանի պաշտօնական պատուիրակութիւնը** (եւ ոչ թէ աւանդական կուսակցութիւն մը) կը մասնակցի ՄԱԿ-ի տարբեր յանձնաժողովներու աշխատանքներուն:

Անտեղեակութեան պատճառով՝

1. Շատեր կը կարծեն՝ թէ *Հայաստանի Հանրապետութիւնն է որ Արեւմտեան Հայաստանի ազատագրման իրաւական հարցերով կը զբաղի, կամ պիտի զբաղի՝ երբ կարող ըլլայ: Հետեւաբար կը գտնեն, որ պէտք է ազգովին կեդրոնանաք **ՆԱՏՈ** Հայաստանի Հանրապետութեան հզօրացման հարցին վրայ, որ յետոյ ան ազատագրէ Արեւմտեան Հայաստանը:*

Այս շրթայարոյց մտածողութիւնը գլխաւոր հիմքն է տարագիր Հայութեան մեծամասնութեան **անտարբերութեան եւ անհոգութեան** երեւոյթին՝ Արեւմտեան Հայաստանի ու անոր ազատագրման վերաբերեալ:

Իրականութիւնը ամփոփ է այն յստակ իրողութեան մէջ, որ ներկայ Հայաստանի Հանրապետութիւնը **Օսմանեան կայսրութեան լուծին տակ չէ՛ եղած երբեք, ու ցեղասպանութեան չէ՛ ենթարկուած**, այլ ըլլալով Ռուսաստանի լուծին տակ՝ ունակութիւն չէ՛ ձեռք բերած նոյնիսկ ինքնիշխանօրէն մօտենալու իր իսկ սեփական գոյութեան եւ անվտանգութեան հարցերուն, սկսելով 1918-ի Մայիսի 28-էն՝ երբ Վրաստանէն յետոյ **Ատրպէյճանն իր անկախութիւնը հռչակեց, եւ ո՛չ թէ Հայաստանը**, ու այդպէս Երեւանը մնալով առանձին՝ միայն Մայիսի 30-ին դաշնակցական կուսակցութիւնը **յայտարարութեամբ** հանդէս եկաւ իր իշխանութիւնը հաստատելու նպատակով Երեւանի եւ հայկական կարգ մը գաւառներուն վրայ: Ահա այն՝ ինչ որ այս օրերուն կը յիշուի որպէս **անկախութիւն:** Մինչ Մայիսի 26-ին Հայ մարտիկները **Սարդարապատի յաղթանակը արձանագրեցին՝** Յունիսի 4-ին այդ նոյն Երեւանի իշխանութիւնը Բաթումիի մէջ թրքական կողմին հետ ստորագրեց այսպէս կոչուած **"բարեկամութեան եւ խաղաղութեան պայմանագրութիւն"** մը, որու կնքման նախապայմանն էր՝ **հրաժարիլ Արեւմտեան Հայաստանի տարածքներուն վերաբերեալ ռեւէ պահանջներու մասին խօսելէ:** Ներկայ Հայաստանի Հանրապետութիւնը իրաւայաջորդն է այդ առաջին համարուած հանրապետութեան: Միջազգային օրէնքը չի կրնար Հայաստանի Հանրապետութիւնը ընդունիլ որպէս **միջազգային օրէնքին ենթակայ իրաւական ներկայացուցիչ**, երբ այդ ամէն ինչը կը վերաբերի **Արեւմտեան Հայաստանի իրաւունքներուն**, որոնց ընդունելի եւ օրինական պահանջատէր **ներկայացուցիչները** կրնան ըլլալ՝ միայն **Արեւմտեան Հայաստանի աշխարհասփիւռ տարագիր Հայութիւնն ու Արեւմտեան Հայաստանի տարածքներուն վրայ ապրող Հայերը:**

Միւս կողմէ, սկսելով ԱՄՆ-ի նախագահ Վ. Ուիլսոնի 14 սկզբունքներէն, անցնելով Վերսալի խաղաղութեան վեհաժողովի եւ Ման Ռեմոյի Հայաստան պետութեան ճանաչումներով, ապա Մերի խաղաղութեան դաշնագիրով եւ Ուիլսոնի իրաւաբար վճիռով՝ **Հայութեան ձեռք բերած բոլոր իրաւունքները կը վերաբերին Արեւմտեան Հայաստանի ժողովուրդին**, քանի որ այդ բոլորը կառուցուած են **Օսմանեան կայսրութեան** պարտութեան եւ անոր տարածքներուն, ու այդ տարածքներուն վրայ **Օսմանեան լուծին տակ տանջուած ժողովուրդներու ապագային վրայ:**

Բնաւ սխալ չէ՛ որ ողջ Հայութիւնը այսօր զօրաւիք կանգնի Հայաստանի Հանրապետութեանն ու մասնակցի անոր հզօրացման ու բարգաւաճման նպատակին, բայց ան երբեք **պէտք չէ ըլլայ Արեւմտեան Հայաստանի իրաւունքներու մոռացութեան հաշուին**, կամ տարագիր Հայութեան սին

խօստումներ տալով: Արի տուն ծրագիրը անհրաժեշտ է եւ ճիշտ՝ **Հայաստանի Հանրապետութենէն արտագաղթած քաղաքացիները ետ երկիր վերադարձնելու համար**, բայց թէ նման ծրագիրներով հանդէս գալը **Արեւմտեան Հայաստանի տարագիր Հայութեան դիմաց** պիտի ունենայ միայն **ՄԷԿ** խորհուրդ, **ՄՈՂՑԷՔ ԶԵՐ ԱՐԵՒՍՏԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԸ**: Այս մակարդակի ապատեղեկութիւնները կամայ թէ ակամա համարժեք են **դաւաճանութեան**:

2. Շատեր կը հաւատան, որ եթէ կան ինչ որ լուրջ քաղաքական քայլեր **Արեւմտեան Հայաստանի իրաւունքներու իրականացման ուղիով՝ ապա Հայկական աւանդական կուսակցութիւնները անպայման ներգրաւուած կ'ըլլան այդ աշխատանքներուն մէջ**:

Այս մտածողութիւնը նաեւ կուգայ մեր տարագիր Հայութիւնը խոր քաղաքական լճացումի եւ անտեղեկութեան մէջ պահելու հետեւանքէն, որու հիմնական **մեղաւորները** նոյն այսպէս կոչուած

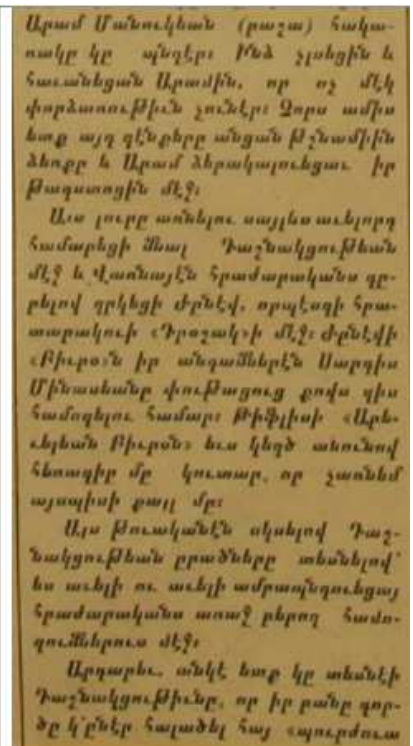
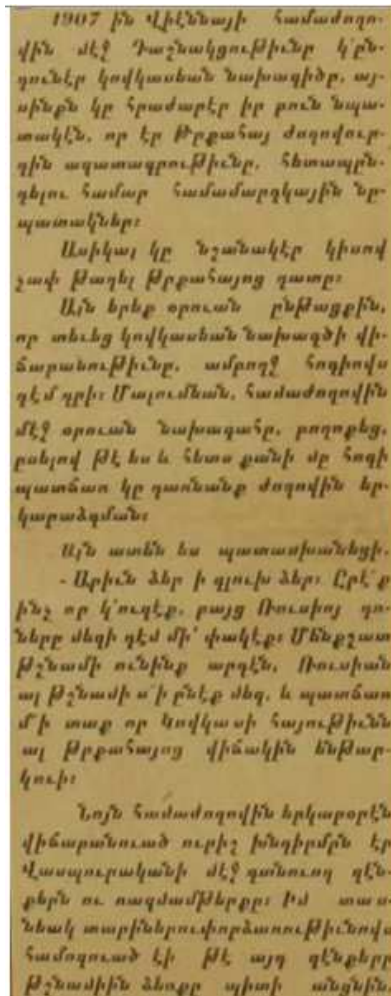
Հայկական աւանդական կուսակցութիւններն են, որոնցմէ մէկն իր Վիեննայի մէջ 1907-ին անցուցած ընդհանուր համագումարին որոշում կայացուց **հրաժարուելու Արեւմտեան Հայաստանէն՝ ի նպաստ իրենց բարեկամ Իթթիհատ վի թերաքքի կուսակցութեան**, եւ այդ պատճառով ալ **Զօրավար Անդրանիկը հրաժարեցաւ** այդ կուսակցութենէն: Իսկ միւս կուսակցութիւնները տարագիր Հայութեան համայնքներէն ներս հանգիստ զգալով իրենց կուսակցական դիրքերուն վրայ՝ նախընտրեցին **բաւարարուիլ Հայապահպանութեան եւ ցեղասպանութեան ճանաչումի խնդիրներով**, առանց հեռանկարներ ունենալու թէ ո՞ր օրուայ համար հայապահպանում կ'ընեն, կամ ցեղասպանութեան ճանաչումէն յետոյ ի՞նչ քայլերու պատրաստած են իրենց համակիրները, որոնք համակիրներ ըլլալէ առաջ՝ **Արեւմտեան Հայաստանի իրաւունքներուն իսկական տէրերն են**, եւ վստահած են այդ կուսակցութիւններու ղեկավարութեանց, որ համապատասխան ծրագիրներ մշակած ըլլան **վերադառնալու համար Հայրենիք**:

Փոխաբեր, Տարագիր Հայութիւնը մնաց իր ազգային հարցերէն լրիւ անտեղեկ, ու դարձաւ **միջկուսակցական կռիւներուն վառելանիւթը**, կրկին անգամ զոհ դառնալով:

Անցնելով այս կէտի իրաւական կողմին՝ պէտք է իմանալ թէ միջազգային ընտանիքը ժողովուրդներու եւ պետութիւններու ճակատագրական հարցերով կը յարաբերի միայն տուեալ ժողովուրդի **հաւաքական ներկայացուցիչներուն հետ**, կամ **պետութեան/կառավարութեան մակրդակով**, կամ ալ առնուազն համազգային եւ ընտրութեամբ ստեղծուած ներկայացուցչական մարմինի մը կարգավիճակով, **բայց երբեք կուսակցականներու հետ**:

3. Հիմա շատեր պիտի ըսեն՝ **ուրեմն Հայերս պէտք է ստեղծենք Համազգային Խորհուրդ մը, ինչպէս կ'առաջարկէ Հայաստանի Հանրապետութեան սփիւռքի նախարարութիւնը**:

Անոնք չէ՛ն անդրադառնար, որ Հայաստանի Հանրապետութեան սփիւռքի նախարարութիւնը կ'առաջարկէ **Հայաստանի, Արցախի եւ Սփիւռքի Համազգային Խորհուրդ մը**, եւ ո՛չ թէ **Հայաստանի Հանրապետութեան, Արցախի եւ Արեւմտեան Հայաստանի Համազգային Խորհուրդ մը**, կամայ թէ ակամա շահարկելով սփիւռք բարի ներկայացուցած շփոթը: Հայաստանի Հանրապետութեան

Զօրավար Անդրանիկի խօսքերը
Բարիք, 8 Ապրիլ 1921-ին՝
Ապագայ թերթի էջերէն

սփիւռքի նախարարութիւնը ո՛չ մէկ անգամ յստակացուցած է, թէ **ո՞ր սփիւռքի մասին կը խօսի**, տարագի՞ր սփիւռքի թէ Հայաստանի Հանրապետութենէն արտագաղթած քաղաքացիներու սփիւռքի մասին: Այս յստակութիւնը շատ էական է եւ **պատասխանատւութիւն** ընդգրկող հարց մըն է: Ի հարկէ Հայաստանի Հանրապետութեան սփիւռքի նախարարութեան հեղինակութիւնը **սահմանուած է միայն ու միայն Հայաստանի Հանրապետութենէն արտագաղթած քաղաքացիներու շրջանակով**: Սա երբէք չի նշանակեր որ ան պէտք չէ՝ համազգային առաջարկներով հանդէս գայ: Ընդհակառակը, ան նոյնիսկ ողջունելի քայլ մը պիտի համարուի Արեւմտեան Հայաստանի Հայութեան կողմէ՝ եթէ նման առաջարկները ըլլան **Ճիշդ եւ յստակ ձեւով**: Իսկ ռեւէ խորհուրդ որպէսզի ճշմարտօրէն արժանի եւ իրաւաստօրէն կոչուի **Համազգային**՝ ան պէտք է ամբողջացնէ հետեւեալ երեք ոսկէ սկզբունքները.

1. Անուանուի յստակօրէն **Արեւմտեան Հայաստանի, Հայաստանի Հանրապետութեան եւ Արցախի Համազգային Խորհուրդ**:

2. Երեք համահաւասար կողմերէն իւրաքանչիւրը ընտրէ իր ներկայացուցիչներու ցանկը, **եւ ոչ թէ նշանակուին Հայաստանի Հանրապետութեան սփիւռքի նախարարութեան կողմէ**..: Արեւմտեան Հայաստանի Հանրապետութիւնն այսօր միակ կառոյցն է, որ Արեւմտեան Հայաստանի իրաւունքները կը ներկայացնէ **ՄԱԿ-ի տարբեր յանձնաժողովներէն ներս**, եւ ստանցնած է Արեւմտեան Հայաստանի ներկայացուցիչներու ընտրութեան հարցը՝ համագործակցելով տարագիր Հայութեան քաղաքական կամ հոգեւոր այլ կարոյցներուն հետ, նաեւ Արեւմտեան Հայաստանի տարածքներուն վրայ ապրող Հայութեան ներկայացուցիչներուն հետ:

3. Նման Համազգային Խորհուրդի մը **օրակարգը պէտք է ըլլայ Համազգային, ու շօշափէ համազգային բոլոր հիմնախնդիրները**, որոնց հիմնականներէն է՝ **Արեւմտեան Հայաստանի իրաւունքներու պաշտպանութեան խնդիրը**:

4. Շատերը «Խաղողը Թթու է»-ի հոգեբանութեամբ, յենուելով սեփական ազգի պատմութեան եւ միջազգային օրէնքներուն նկատմամբ իրենց մօտ արմատացած բացարձակ տգիտութեան եւ անտեղեակութեան վրայ, *կը նախընտրեն խուսափիլ Արեւմտեան Հայաստանի ուղղութեամբ որեւէ լուրջ աշխատանք ձեռնարկելէ կամ նոյնիսկ կողմնակի որեւէ չափով մասնակցութիւն ունենալէ: Պատճառաբանելով, որ այն ինչ մեր ձեռքին ունինք՝ այսօր իրականութիւն է, իսկ մնացածը լոկ երազանք է:*

Այս կարգի մարդիկ կան եւ միշտ ալ եղած են աշխարհի բոլոր ազգերու եւ ժողովուրդներու մօտ: Երեւոյթը բնական է՝ երբ նման մարդիկ պարզապէս կ'արտայայտեն իրենց սեփական կարծիքը, առանց խոչընդոտելու այլ կարծիք ունեցող մարդկանց գործերուն: Բայց երբ անոնք կը հաւաստին իրենց անկարողութիւնն ու տգիտութիւնը դարձնել պարտադիր օրէնք, ու ըստ այնմ կը սկսին հնարաւոր եւ անհնար բոլոր միջոցներով հակադրուիլ իրենց իսկ սեփական ազգի միւս հատուածին, որ կը ձգտի ազգի իրաւունքները պաշտպանել՝ այդ արդէն կը դառնայ լուրջ երեւոյթ, որուն միայն մեր ազգի թշնամիները կրնան դիմաւորել հրճուանքով: Այդ պատճառով իսկ, **մեր ազգի տգետներուն հասցուցած վնասը տասնեակ անգամ աւելի վատ է, քան թշնամիինը**:

Սոյն գրութեամբ բացայայտելով, լուսաբանելով եւ պարզաբանելով շարք մը կարեւորագոյն բնոյթի շրթութիւններու, ապատեղեկութիւններու, շեղումներու եւ խեղուած ճշմարտութիւններու մասին՝ Արեւմտեան Հայաստանի տարագիր Հայ անհատը այսուետեւ պիտի իմանայ, որ **Արեւմտեան Հայաստանը ոչ միայն ողջ է ու գոյութիւն ունի միջազգային օրէնքի առումով, այլ եւ ենթակայ է վերականգնման ու լիարժէք վերադարձման իր իսկական տէրերուն**: Նաեւ պիտի իմանայ, որ այդ իսկական տէրը **նոյն ինքն է**, որ ողջ դար կը սպասէ՝ առանց իմանալու թէ ինչ կը սպասէ, ու չի գիտեր որ **սպասելու բան չկայ**, ու որ **ինքը պիտի ստանձնէ ամբողջական պատասխանատւութիւնը** այն բոլոր իրաւունքներու վերականգնման եւ Հայրենիքի ազատագրման, **իւրաքանչիւրն իր դիրքերէն եւ կարողութեան սահմաններէն ներս**:

Անցեալ դարու 70-ական եւ 80-ական թուականներուն խումբ մը Արեւմտեան Հայաստանի Հայ երիտասարդներ, անդրադառնալով որ եթէ իրենք պատասխանատւութիւնը չվերցնեն Հայրենիքի ազատագրման սրբազան նպատակին՝ ո՛չ մէկ ուրիշը պիտի գործի լծուի ու կատարէ պէտք եղած աշխատանքը: Այդ օրերուն աշխարհաքաղաքական իրավիճակին համապատասխան՝ անոնք ընտրեցին զինեալ պայքարը: Այդ օրերուն անոնք եթէ իմանային գոյութիւն ունեցող քաղաքական իրաւունքներու հսկայական հիմքերուն մասին, որոնց միջոցով եւ օգտուելով միջազգային օրէնքի նրբութիւններէն՝ անոնց պայքարը կրնար տարբեր ընթացք ունենալ: Բայց կ'երեւի՝ ամէն ինչ իր ճիշդ ժամանակը ունի:

Այսօր Արեւմտեան Հայաստանի տարագիր Հայութիւնը կարիք չունի զինեալ պայքարի, քանի որ մէկ կողմէ մեր իրաւունքներու հիմքերը բացայայտուած են ու հասանելի մեզի, իսկ միւս կողմէ ներկայ աշխարհաքաղաքական իրավիճակը լրիւ տարբեր է անցեալէն, եւ այնքան նպաստաւոր՝ աւելի քան որեւէ ուրիշ ժամանակ:

Կը մնայ մեր քաղաքական պատրաստակամութիւնը՝ այն ինչ որ արդէն կայ, եւ ժողովուրդական լայնածաւալ աջակցութիւնը՝ որ իր իրաւունքներուն տէր կանգնի ողջ աշխարհի դիմաց:

Իրաւունքներուն տէր կանգնելու առաջին քայլը այն է, որ **խրաքանչուր Արեւմտեան Հայաստանի Հայ միջազգային ընտանիքին առջեւ բարձրաձայնէ իր գոյութեան մասին**, ըսելով որ **մենք տակաւին կանք՝ եւ մենք ենք տէրերը Արեւմտեան Հայաստանի իրաւունքներուն**: Այս քայլին իրաւական եւ գործնական միակ ձեւն է՝ գրանցուիլ որպէս **Արեւմտեան Հայաստանի քաղաքացիներ**, ու ձեռք բերել Արեւմտեան Հայաստանի քաղաքացիութեան անձնագիրը:

Այսօր ունինք աւելի քան 25,000 Արեւմտեան Հայաստանի քաղաքացիներ: Այս թիւը մեծ նշանակութիւն ունի՝ բայց ոչ բաւարար: Այս թիւը մենք կարճ ժամանակի մէջ պէտք է դարձնենք 500,000 եւ 5,000,000՝ ցոյց տալու ողջ աշխարհին որ համաշխարհային խաղաղութիւնը չ'իրականանար՝ քանի որ միլիոնաւոր Արեւմտեան Հայաստանի Հայեր, ունենալով միջազգային բոլոր իրաւունքները՝ տակաւին **կ'ապրին իրենց նախահայրերու Հայրենիքէն դուրս**: Մեր ժողովուրդի **հաւաքական այս ձայնը որ բարձրացնենք**՝ մեր քանակի բազմութիւնը ցոյց տալով, ան պիտի ունենայ իր պատմական կարեւորութիւնը մեր Հայրենիքի ազատագրման հարցով:

Արեւմտեան Հայաստանի քաղաքացի դառնալը հասանելի է մեր բոլոր հայրենակիցներուն՝ աշխարհի որ ցամաքի վրայ ալ ըլլան անոնք: Սա **նուազագոյն մասնակցութիւն մըն է**, որ իւրաքանչիւր **Արեւմտեան Հայաստանի Հայու ազգային պարտքն է ու պարտականութիւնը**:

Գառնիկ Սարգիսեան
Արեւմտեան Հայաստանի Հանրապետութեան Վարչապետ
Երեւան 17 Մայիս 2018

Ծանօթ. Լրացուցէք Արեւմտեան Հայաստանի քաղաքացիութեան կցուած դիմումը, եւ էլեկտրոնային օրինակը ձեր անձնական նկարին հետ ուղարկեցէք հետեւեալ հասցէին.
mfa@warmeniagiv.com

ԱՐԵՎՄԱՍԻԱԿԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ
ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅՈՒՆ

REPUBLIQUE
D'ARMENIE OCCIDENTALE

BATI ERMENISTAN
CUMHURIYETI

РЕСПУБЛИКА
ЗАПАДНАЯ АРМЕНИЯ

ԻՆՔՆՈՒԹԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱՅԻՆՈՒԹԱՆ ԴԽՈՒՄ – FORMULAIRE D'IDENTITÉ ET DE CITOYENNETÉ

Անուն/ Prénom :

Ազգանուն / Nom :

Հայրանուն/ Prénom du Père :

Մայրանուն / Prénom de la mère :

Ծննդեան տարեթիվ / Date de naissance :

Ծննդավայր / Lieu de naissance : Արմատ / Racine :

Ազգություն / Nationalité : Քաղաքացիություն / Citoyenneté :

Հասցե / Adresse :

Էլ. Հասցե / Email : Հեռախոս / Téléphone :

Acceptation du
manifeste/
Յայտարարության
ընդունումը

☐ Devenant citoyen de l'Arménie Occidentale, je déclare sur l'honneur avoir lu la Constitution (voir le lien ci-après) et en approuve tous les termes en direction de l'application des droits civils et politiques des Arméniens d'Arménie Occidentale.
[Constitution](#) - [Manifeste](#)
Դառնալով Արեւմտեան Հայաստանի քաղաքացի եւ պատուոյ յայտարարութիւն կ'ընեմ առ այն, որ կարդացած եմ այս Մահմանադրութիւնը (կապը տե՛ս քիչ մը վարը) եւ կը հաստատեմ թողոր կէտերը Արեւմտեան Հայաստանի հայերու քաղաքացիական եւ քաղաքական իրաւունքներու վերաբերեալ: [Մահմանադրութիւն](#) - [Manifeste](#)

Justification de votre
engagement/
Չեր յանձնառութեան
հաստատումը

☐ Je déclare sur l'honneur reconnaître être descendant(e) au moins d'un parent arménien issu d'Arménie Occidentale et/ou rescapé du Génocide.
Եւ պատուովս կը յայտարարեմ, որ նուազագոյնը ծնողքէ մէկը Արեւմտեան Հայաստանի հայ է (եւ կամ Ցեղասպանութենէն մազապուրծ եղած):

Date et signature – Ամսաթիւն եւ ստորագրություն :

...../...../.....

Ներառել - Obligatoire :

1) Մէկ գունավոր անձնագրային լուսանկար - One Passport style color Photo – Une photo couleur style passeport :

2) Մէկ օրինակ պատճէ, հետեւեալ որեւէ փաստաթղթերից - Any one copy of the following:

անձնագիր, վարորդական իրավունք, սոցիալական քարտ, քաղաքացիութեան կամ ծննդեան վկայական

Passport, driver license, id card, citizenship or birth certificate - une copie du passeport.

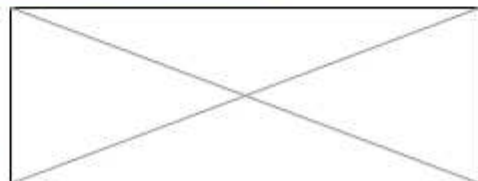
3) 40 \$ կամ 30 € կանխիկ կամ այլ վճարման տարբերակով - \$ 40 US Dollars or 30 Euros. Cash, check or money order payable to Pay Pal - un règlement de 40 \$ ou 30 € - <http://www.western-armenia.eu/soutien.htm> :

Pour tous renseignements écrire à - Հարցերի դեպքում դիմել:

stat.gov.wa@haybachdban.org

Adresse Postale - Հասցե - CNA – BP61 – 92224 BAGNEUX CEDEX – FRANCE

© CNAO, tous droits réservés - ԱՀԱԿ, բոլոր իրաւունքները վերապահուած

Արեւմտեան Հայաստանի Խորհրդարանն ու օրենսդիրներու ընտրութիւնները 2018 (1)

ԱՐԵՎՄՏԵԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆ — Արեւմտեան Հայաստանի Հայերու Ազգային Խորհուրդի պաշտօնական յայտարարութենէն ետք՝ 2004 թ.-ի Դեկտեմբեր 17-ին Շուշիի մէջ, Արեւմտեան Հայաստանի Հայերու Համագումարը (AAAO) առաջին անգամ կազմաւորուած էր Ստեփանակերտի մէջ 2005 թ.-ին, ապա 2007 թ.-ի Յունուար 20-ին Փարիզի մէջ, ան Արեւմտեան Հայաստանի աւելի քան 10 միլիոն հայերու բոլոր սերունդներու ներկայացուցչական մարմինն է։ Գրանցուած է Միացեալ Ազգերու Կազմակերպութեան շրջանակներէն ներս Նախագահ Արմենակ Աբրահամեանի հովանիին տակ՝ պաշտպանելու համար բնիկ հայ բնակչութեան իրաւունքները 2006 թ.-ի Յուլիսէն ի վեր, եւ Արեւմտեան Հայաստանի Հայերու Համագումարը (AAAO) մասնակցած է Բնիկ Ժողովուրդներու Իրաւունքներուն մասին հռչակագիրի իրագործման մասնակցութեամբ փորձագետներու՝ ինչպէս տիկին Էրիկա-Իրէն Ա. Դայէսի եւ Ժոզէ Մարտինես Կորոյի։

<http://www.western-armenia.eu/stat.gov.wa/fr/2011/Declaration-relative-aux-Droits-des-Armeniens-d-Armenie-Occidentale.pdf>

Բնիկ Ժողովուրդներու Իրաւունքներուն մասին Հռչակագիրը ընդունուած է 2007 թուականի Սեպտեմբեր 13-ին, Ժնևի մէջ, 144 անդամ Պետութիւններուն կողմէ։ Թէեւ Պետութիւններուն համար պարտադրական չէ Հռչակագիրը, սակայն այնուամենայնիւ ամբողջ աշխարհի աւելի քան 350 միլիոն բնիկներուն համար ընդհանուր հիմք է, ներառեալ Արեւմտեան Հայաստանի Հայերուն համար, որոնք գոյութիւն ունեցած են իրենց նախնիներու տարածքին վրայ՝ իրենց քաղաքակրթութեան օրրանին մէջ, պատմութեան անյայտ ժամանակներէն

ի

վեր։

Արեւմտեան Հայաստանի Հայերու իրաւունքներուն վերաբերող 2007 թուականի Յունուար 20-ի Արեւմտեան Հայաստանի Ազգային Ժողովի պատուիրակութիւններու պաշտօնական հռչակագիրի հիման վրայ՝ Արեւմտեան Հայաստանի Հայերու պատմութեան մէջ առաջին անգամ Ֆրանսայի մէջ ընտրութիւններ կայացան 2007 թ.-ի Հոկտեմբեր 15-ին, ապա 2010 թ.-ի

Փետրուար 14-ին՝ ընտրելու համար Արեւմտեան Հայաստանի Հայերու Համագումարի պաշտօնական ներկայացուցիչները:

2013 թ.-ի Մայիս 24-ին որոշուեցաւ ձեւաւորել Արեւմտեան Հայաստանի Խորհրդարանը, ըստ որուն կազմուեցաւ ընտրական յանձնաժողով մը՝ կազմակերպելու համար Արեւմտեան Հայաստանի Խորհրդարանի պատգամաւորներու ընտրութիւնը:

Ընտրութիւններուն արդիւնքները հրապարակուեցան 2013 թ.-ի Դեկտեմբեր 16-ին՝ Արեւմտեան Հայաստանի Խորհրդարանի պաշտօնական կայքին մէջ: Արեւմտեան Հայաստանի Ազգային ժողովի (խորհրդարանի) 64 անդամներու ընտրութիւնն ու առաջին հինգ տարիներուն համար լիազօրութիւնը հաստատուցաւ:

2016 թ.-ի Մայիս 9-ին՝ Արեւմտեան Հայաստանի առաջին Սահմանադրութիւնը ընդունուեցաւ Արեւմտեան Հայաստանի Ազգային խորհուրդի, Կառավարութեան եւ Ազգային ժողովին (խորհրդարանին) կողմէ:

http://www.western-armenia.eu/stat.gov.wa/arm/2017/Arevmdyan_Hayasdani_Hanrabadoutyan_Sahmanadroutyoun-09.05.2016.pdf

Արեւմտեան Հայաստանի Սահմանադրութեան հիման վրայ, 2017 թ.-ի Հոկտեմբեր 29-ին ընդունուեցաւ նոր ընտրական յանձնաժողով ստեղծելու մասին որոշումը, 2018 թ.-ին կազմակերպելու համար Արեւմտեան Հայաստանի Խորհրդարանի պատգամաւորներու ընտրութիւնը՝ երկրորդ հնգամեայ լիազօրութեան համար:

http://www.western-armenia.eu/WAP/2017/Endrutyuner/Vorochum_2018_Orentsdragun_Endrutyuner-29.10.2017.pdf

Իրենց թեկնածութիւնը առաջարկող Արեւմտեան Հայաստանի քաղաքացիները՝ պէտք է գրաւոր դիմեն մինչեւ 2018 թ.-ի Հոկտեմբեր 1-ը, հետեւեալ հասցէին. haybachdban@wanadoo.fr

Հայ, Պոնտոսցի, Քիւրդ, Ասորա-Քաղդէացի եւ այլ բնակիչները՝ որոնք Արեւմտեան Հայաստանի քաղաքացիներ են, կամ կը ցանկան դառնալ՝ հրաւիրուած են գրանցուելու այս յղումէն ետք գալիք ընտրութիւններուն մասնակցելու համար:

Փրանսերէն — հայերէն : <http://www.western-armenia.eu/WAP/Petition/Enregistrement-fr-arm.php>

Ռուսերէն — անգլերէն : <http://www.western-armenia.eu/WAP/votes/Registration-en-ru.php>

Փրանսերէն — թրքերէն : <http://www.western-armenia.eu/WAP/votes/Kayit-fr-turc.php>

Ընտրութիւնները տեղի կ'ունենան 2018 թ.-ի Նոյեմբեր 22-էն Նոյեմբերի 30-ը, մինչեւ 00:00 ժամ: Ընտրութիւններու արդիւնքները կը ներկայացուին 2018 թ.-ի Դեկտեմբեր 8-էն սկսեալ՝ ընտրական Յանձնաժողովի միջոցով, նախագահական հրամանագիրով: